

Quick scan ecologie

Fietsbrug De Bongerd te Amsterdam

Versie 20 juni 2016, versie 2

Samenvatting

Voor de ontsluiting van De Bongerd wordt een fietsbrug aangelegd over Zijkanaal I. De brug is aan de zijde van Buiksloot gepland ter hoogte van de woonboot aan de Buiksloterdijk 477 en aan de zijde van nieuwbouwgebied de Bongerd naast de woonboot aan de Verstuiverstraat 12. De woonboot aan de Buiksloterdijk 477 zal worden verplaatst. Voor geplande ontwikkelingen wordt een ruimtelijke procedure gevoerd. Onderzocht is of er een effect op beschermde natuurwaarden is te verwachten als gevolg van de ontwikkelingen.

Vanwege het ontbreken van de beschermde soorten binnen het plangebied is er met zekerheid geen effect op deze soorten te verwachten. Voor de potentieel in en boven het Zijkanaal voorkomende soorten kan met een goede planning ieder effect worden voorkomen.

Op de overige natuurwaarden worden geen effecten verwacht. Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet of een wijziging van de ruimtelijke verordening nodig.

Inhoud

- 2 — Aanleiding
- 3 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 4 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 5 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 6 — Conclusie en advies
- 6 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever Van Riezen & Partners

Projectnummer 15.171
Datum 20 juni 2016, versie 2
Auteur P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd T. Ursinus
Status definitief

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
Tel 06 - 27564247
E-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

H 01

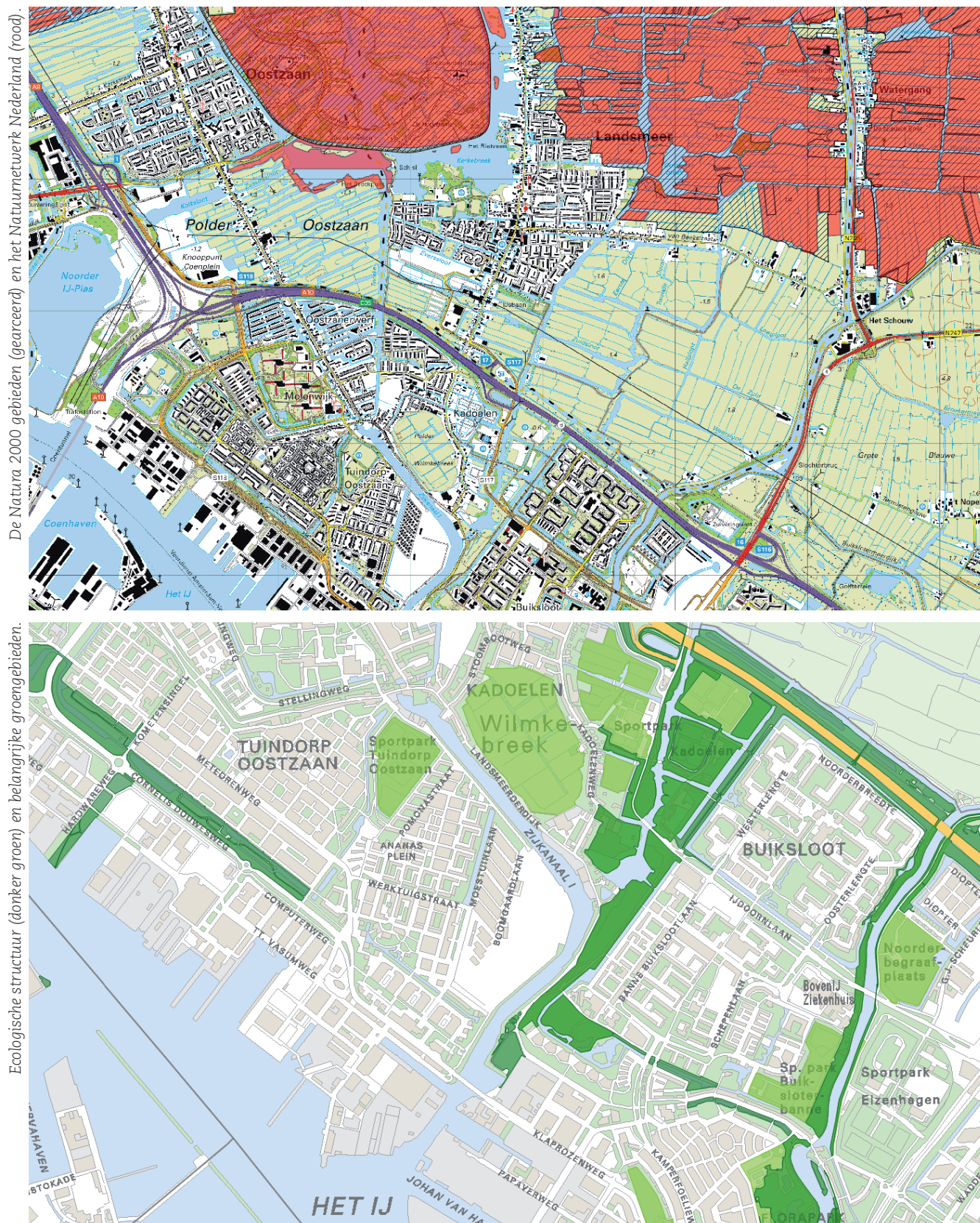
Aanleiding

Voor de ontsluiting van De Bongerd en voor het realiseren van een betere oost-west verbinding voor fietsers wordt een fietsbrug aangelegd over Zijkanaal I. De brug is aan de zijde van Buiksloot gepland ter hoogte van de woonboot aan de Buiksloterdijk 477 en aan de zijde van nieuwbouwgebied de Bongerd naast de woonboot aan de Verstuiverstraat 12. De woonboot aan de Buiksloterdijk 477 zal worden verplaatst. Voor geplande ontwikkelingen wordt een ruimtelijke procedure gevoerd. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Gezocht wordt naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van eventueel afdoend onderzoek. Op basis van een quick scan kan worden beoordeeld of een ontheffing van de Flora en Faunawet, of een vergunning van de Natuurbeschermingswet en of een wijziging van de provinciale verordening (waarschijnlijk) noodzakelijk is. Echter voor het aanvragen van een ontheffing c.q. vergunning is een meer nauwkeurig onderzoek - het afdoende onderzoek - noodzakelijk.

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 25 september 2015 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het terrein en is onderzocht wat de potentieel aanwezige natuurwaarden zijn. In de voorliggende notitie worden de resultaten van het oriënterend onderzoek besproken.

De Bongerd grenst aan een bestaande woonwijk en aan het Zijkanaal I in Amsterdam-Noord. Het bestemmingsplan is gedeeltelijk gerealiseerd. Momenteel worden plannen uitgewerkt voor de ontsluiting via een fietsbrug over het Zijkanaal I. Ter hoogte van de geplande fietsbrug ligt onder aan de Buiksloterdijk een woonboot. Naast de woonboot ligt een particuliere tuin. De oever aan de zijde van De Bongerd bestaat uit een ruig grasland wat naast een braakliggend terrein ligt. De oevers van het zijkanaal is versterkt met een damwand.

De beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland) liggen allemaal op grote afstand ten noorden van de bebouwde kom. Aan de oostzijde van Zijkanaal I liggen terreinen die binnen de hoofdstedelijke groenstructuur liggen. Op redelijke afstand liggen belangrijke groengebieden.

Natura 2000 gebied: Ilperveld, Oostzanerveld, Varkensland en Twiske

Het Ilperveld, Oostzanerveld en Varkensland vormen samen het grootste uitgevende laagveencomplex ten noorden van Amsterdam. In het huidige karakter van het gebied wordt de langdurige invloed van brak water weerspiegeld, die echter in de laatste eeuw sterk verminderd is. De veenterreinen zijn van internationale betekenis vanwege het voorkomen van de prioritaire soort Noordse woelmuis, veenmosbegroeiingen met gewone dophei en een naar verhouding grote oppervlakte aan overgangs- en trilvenen. Daarnaast zijn de gebieden van belang voor voedselrijke, zoomvormende strooiselruigten en de soorten bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en meervleermuis. Belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen met veel waterriet en wat overjarig riet (roerdomp, bruine kiekendief, snor, rietzanger) en broedvogels van natte graslanden (kemphaan, watersnip) met kale, hoge, plekken langs oevers (visdief).

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op vrij grote afstand, liggen terreinen die vallen binnen het natuurnetwerk Nederland, de voormalige ecologische hoofdstructuur. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland.

Gemeente Amsterdam

In de gemeente zijn belangrijke groengebieden aangewezen en is een stedelijke ecologische infrastructuur vastgelegd. Met het ontwikkelen van bouwplannen wordt hiermee rekening gehouden.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Waarneming van blaasvaren aan de Kadoelerbreek

Huismus (rood), spreeuw (paars) en gierzwaluw (zwart).

Om te kunnen beoordelen of er eventueel effecten zijn te verwachten op beschermde soorten is het gebied bezocht door een ecooloog. Tijdens het veldbezoek van 25 september 2015 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen het plangebied. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende dieren en planten in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Planten

Het onderzoeksgebied bestaat uit een woonboot met een als tuin ingericht erf op de oostoever en een braakliggend terrein op de westoever van het Zijkanaal I. In de tuin en op de oevers zijn geen beschermde planten aangetroffen of te verwachten. De gemeente geeft voor de oever van de Kadoelerbreek de blaasvaren als beschermde muurplant. Langs het Zijkanaal worden geen beschermde muurplanten gemeld. Er zijn met zekerheid geen beschermde of bijzondere planten aanwezig.

Zoogdieren

De woonboot is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen invliegopeningen aangetroffen die naar een verblijfplaats leiden. Ook uit de gegevens van derden zijn geen vleermuizen tot het pand te herleiden. In potentie is het Zijkanaal I een vliegroute voor vleermuizen. Als tijdens de aanleg en door de fietsbrug geen belemmeringen worden opgeworpen voor vleermuizen, zal er geen effect veroorzaakt worden.

Uit onderzoek van Van der Vliet (2014) is gebleken dat bij de bomen in de tuintjes de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) op insecten jaagt. Van der Vliet meldt geen verblijfplaats anders dan een jachtgebied van enkele exemplaren. Volgens de auteur is het Zijkanaal nauwelijks van belang voor vleermuizen. Van der Vliet meldt het incidenteel voorkomen van ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en meervleermuis (*Myotis dasycneme*).

Vogels

De woonboot is met absolute zekerheid niet geschikt als verblijfplaats voor huismus of gierzwaluw. Uit de omgeving zijn geen nesten van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*) bekend (bron: maps-amsterdam, zie kaart).

Herpetofauna en vissen

De oevers van het Zijkanaal I zijn te steil en het water is te diep om geschikt te zijn als habitat voor amfibieën, deze worden daarom niet verwacht. In het Zijkanaal zullen wel vissen voorkomen, en beschermde soorten zijn hier niet uit te sluiten. De overige beschermde soorten worden - vanwege het ontbreken van habitat - niet verwacht.

Atlassen

Voor verschillende diergroepen en voor planten zijn regionale atlassen geraadpleegd. In geen van deze atlassen zijn aanwijzingen voor beschermde soorten gevonden die op de locatie zijn te herleiden.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Flora en Faunawet

Er zijn geen beschermde soorten aanwezig binnen de woonboot en de tuin te verwachten. Op de westelijke oever van het Zijkanaal I zijn eveneens geen beschermde soorten te verwachten. Vanwege het ontbreken van beschermde soorten is er geen effect te verwachten. Er is daarom geen ontheffing van de Flora en Faunawet noodzakelijk, een afdoend onderzoek is evenmin nodig.

Incidenteel vliegen boven het Zijkanaal functioneren vleermuizen. Effecten kunnen eenvoudig worden voorkomen door onder de brug minimaal een meter hoogte vrij te houden en geen verlichting op de brug te plaatsen die hinderlijk is voor vleermuizen. De werkzaamheden moeten uit voorzorg buiten het kwetsbare seizoen (de kwetsbare periode loopt van eind van april tot half oktober) worden uitgevoerd. Het is verstandig om een ecologische werkprotocol te gebruiken.

In het Zijkanaal kunnen eveneens beschermde vissen voorkomen. Dat betekent dat eventueel noodzakelijke heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare periode moeten worden uitgevoerd. Deze periode is min of meer gelijk aan de periode van de vleermuizen.

Natuurbeschermingswet

Beschermde Natura 2000 gebieden en het Beschermd Natuurmonument liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op een flinke afstand van de toekomstige fietsbrug en bovendien staan er verschillende woningen tussen de natuur gebieden en de fietsbrug. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Voor de ontsluiting van De Bongerd wordt een fietsbrug aangelegd over Zijkanaal I. De brug is aan de zijde van Buiksloot gepland ter hoogte van de woonboot aan de Buiksloterdijk 477 en aan de zijde van nieuwbouwgebied de Bongerd naast de woonboot aan de Verstuiverstraat 12. De woonboot aan de Buiksloterdijk 477 zal worden verplaatst. Voor geplande ontwikkelingen wordt een ruimtelijke procedure gevoerd. Onderzocht is of er een effect op beschermde natuurwaarden is te verwachten als gevolg van de ontwikkelingen.

Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 25 september het terrein bezocht en beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Flora en Faunawet

Vanwege het ontbreken van de beschermde soorten binnen het plangebied is er met zekerheid geen effect op deze soorten te verwachten. Voor de potenti-eel in en boven het Zijkanaal voorkomende soorten kan met een goede plan-ning ieder effect worden voorkomen.

Natuurbeschermingswet en ruimtelijke verordening

Een effect op de natura 2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland wordt, door de aard en de omvang van de geplande ontwikkelingen, niet verwacht.

Conclusie

Er is geen afdoend onderzoek nodig en er is geen ontheffing van de Flora en Faunawet nodig. Een verklaring van geen bedenkingen hoeft niet te worden gevraagd.

Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet nodig en er is geen afwijking van de ruimtelijke verordening Noord-Holland nodig.

Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest- Afrika. Triton Natuur.

Herder, J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. RAVON – Landschap Noord-Holland

Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogeboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012. RAVON – Landschap Noord-Holland

Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.

Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Hol-land 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.

Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem

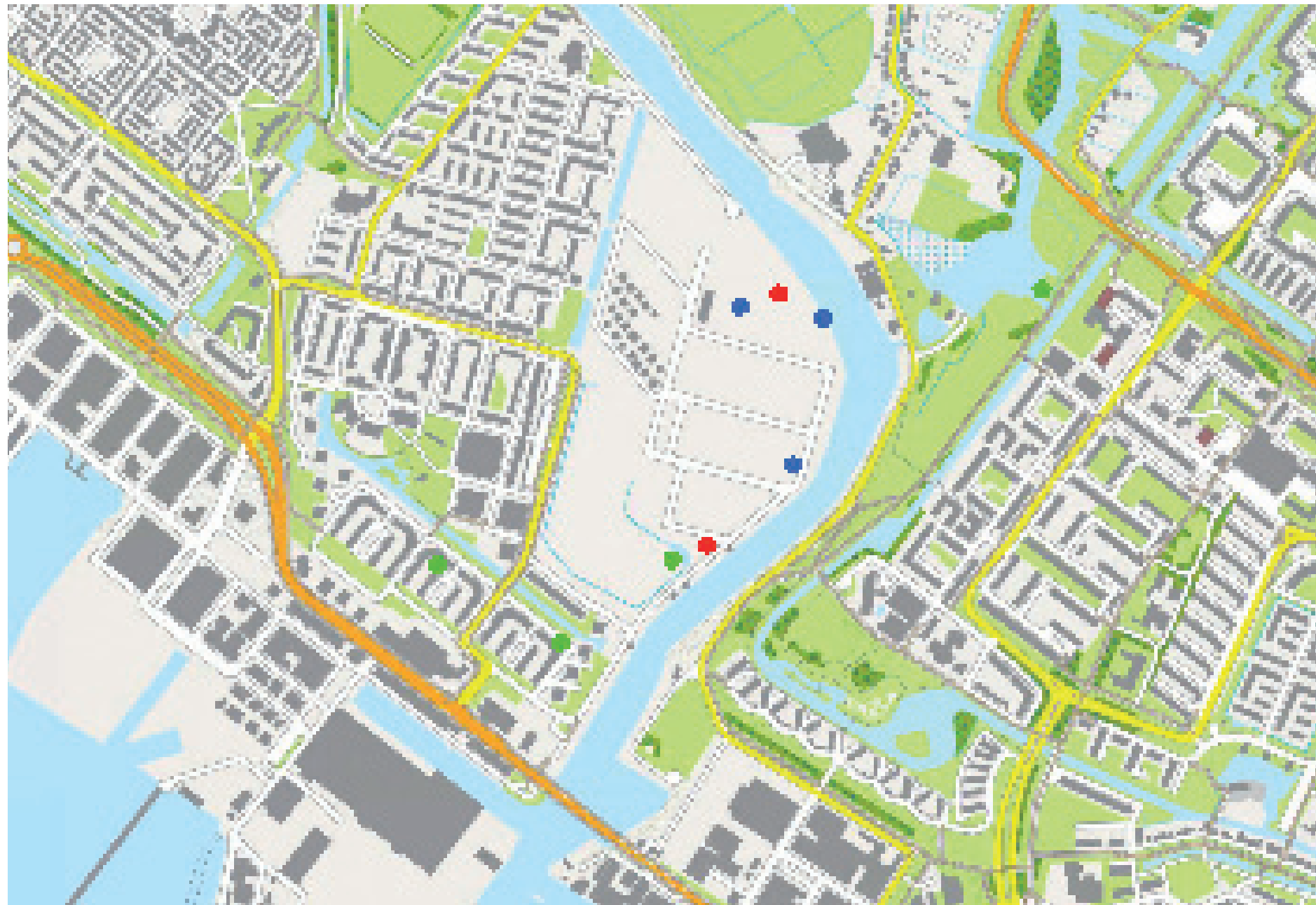
Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Hol-land.

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.

Vliet, F. van der (2014) Vleermuizen boven Zijkanaal I en in de omgeving.

- waarneming.nl
- noord-holland.nl
- maps.amsterdam.nl

B 01 Waarnemingen uit de NDFF

Legenda

Blauw is broedlocaties van de kleine plevier, rood zijn de broedlocaties van de tapuit. Beide zijn soorten van laag of schaars begroeide terreinen - meestal aan de kust of de kustduinen. De Tapuit komt ook binnenlands voor in enkele Natura 2000 gebieden.

Groen zijn de waarnemingen van de kleine karekiet. Het is een broedvogel van rietlanden met overjarig waterriet. Riet is niet aanwezig binnen de Bongerd - het is dus hier geen broedvogel.